

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ožnanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 268.

V Ljubljani, v petek 20. novembra 1896.

Letnik XXIV.

V pasti.

Papež Pij IX. je med kulturnim bojem v Nemčiji z ozirom na tedaj vsemogočnega Bismarcka rekel pri neki priliki, da so na svetu veliki maliki, ki pa stojé na prstenih nogah; strašne so te podobe, a zvalé se v prah, ako se kamenček sproži na gori ter zadene ob noge. Bismarck se je srdil vsled te primere, in vendar — je moral iti v zasluženi pokoj, dasi je sanjal, da je nenadomesten. Sedaj godrnja kot star medved v svojem brlogu v saksanskem gozdu ter pri vsaki priliki po svojem hamburškem glasilu bere levite nemškim diplomatom in posredno sedanjemu nemškemu vladarju. Tako je nedavno obesil na zvon državno tajnost, za kar bi ga nemška vlada morala naravnost pozvati pred sodišče.

Po zadnjem potovanju ruskega carja so angleški in francoski časniki napeli vse sile, da razrušijo trodržavno zvezo, češ, da Nemčija povsod išče le svojih koristij na škodo in račun svojih zaveznikov. In v tem trenutku stari lisjak ne more brzdati svojega srda ter pové širokemu svetu, da je navzlic zvezi z Avstrijo in Italijo obstajala od leta 1887 do 1890 še tajna zveza med Nemčijo in Rusijo. Skoraj vsi nemški listi obsojajo to maščevalnost Bismarckovo. Tako piše „Köl. Vztg.“: Znano je, da je bila zveza z Avstrijo naperjena proti Rusiji. Ako pa Nemčija z nasprotnikom sklène posebno pogodbo, je to že več kot čudno. In v tem slučaju je to „pozavarovanje“ naravnost nepošteno. Preporno jabelko med Rusijo in Avstrijo je balkansko vprašanje; če med tema državama pride do boja, zgodi se to gotovo zaradi Balkana. V tem slučaju bi morala Nemčija pomagati Avstriji vsaj po diplomaciji. In ko bi vsled ruskega prodiranja na Balkanu Avstrija morala Rusiji z orožjem zastaviti pot, potem nemško-avstrijska

zveza ni vredna počenega groša, kajti po tajni pogodbi z Rusijo bi bila Nemčija nevtralna ter od strani opazovala krvavi ples na Balkanu ali pa še škilila preko meje v Avstrijo.

Ko ne bi bil prejšnji ruski car toliko miroljuben in ne imela ruska diplomacija obrnene svoje pozornosti v Azijo, gotovo bi bilo med tem balkansko vprašanje prišlo v tok, kajti Rusija je imela hrbet zavarovan.

Mi se le čudimo nemško-nacionalnim listom, ki v slepi zaljubljenosti v zvijačnega Bismarcka pozablajo avstrijsko domoljubje ter proslavljajo svojega „malika“, ki ni bil nikdar odkritosrčen proti naši državi. Celó v Nemčiji se pošteni ljudje sramujejo Bismarckovega početja. Grof Hompeš je v imenu katoliškega centra interpeloval vlado glede tajne nemško-ruske zveze.

V ponedeljek se je vršila v nemškem državnem zboru zanimiva debata, ki kaže, da je stari Bismarck svojega posrednega naslednika spravil v veliko zadrego. Državni kancelar je branil sam sebe in svojega prednika grofa Caprivija, češ, da so tudi od leta 1890 do danes razmere med Nemčijo in Rusijo najboljše brez tiste tajne zveze, katero je bil za hrbotom Avstrije sklenil Bismarck.

Po tej kratki izjavi pa državni tajnik baron Marschall v dolgem govoru zagovarja nemško vnanjo politiko po odstopu kneza Bismarcka, naglašá, da je zveza z Avstrijo in Italijo nerazrušna, prijateljstvo z Rusijo pa še večje, ko med ono tajno zvezo, ki je bila jako dvomljive vrednosti; mimogredé pa odločno graja Bismarcka, ki vedno graja vsak političen korak svojih naslednikov.

Zanimivo za nas pa je, da Marschall sam prizna Bismarckovega prijateljstva Janov obraz ter nepošteno politiko, ko vpraša: Kaj pa naj bi Nemčija storila za slučaj, da med Avstrijo in Rusijo nastane vojska in bi ti dve državi jedna drugo dol-

žili, da je vojsko pričela? Rusiji je Nemčija obljubila nevtralnost, Avstriji pa po pogodbi iz l. 1879, da jej pomaga kot zaveznica z vso svojo vojno močjo. Torej bi Nemčija morala presojati, kdo je začel in kdo je bil napaden. Kdor pa se spominja raznih Bismarckovih spletk proti Avstriji, kdor vé, da je v najnevarnejšem času za Avstrijo leta 1866 skušal Mažare pobuniti, ta niti za trenotek ne dvomi, da bi bil Bismarck v boju med Avstrijo in Rusijo potegnil z ono stranko, kjer bi mu kazalo več koristij za Nemčijo.

Taka zveza, kar je naglašal sam baron Marschall, ni vredna papirja, na katerem je pisana. Vsa Bismarckova odkritja imajo namen, da spravijo nemške diplomate v zadrego in past in da razrušijo delo, katero je bil sam osnoval in dovršil. Mi se nismo nikdar naiduševali za to zvezo, pa tudi neslovanske kroge v Avstriji je morala Bismarckova intriga popariti ter prepričati, da so prece njevali prusko prijateljstvo.

Državni zbor.

Dunaj, 19. novembra.

Iz budgetnega odseka.

V današnji seji pod predsedništvom posl. dr. Beer-a obravnavalo se je najprej o vladni predlogi za dovoljenje kredita v znesku 1,200.000 gld. za oficijelno udeležbo pri mednarodni svetovni razstavi v Parizu l. 1900.

Poročevalec dr. Hallwisch meni, da mora v interesu svojega eksperta in svojega ugleda na svetovnem semnišču tudi Avstrija biti dostojno zastopana. To je pa le tedaj mogoče, ako se država razstave udeleži oficijelno in ne tako, kakor l. 1889. Znesek, koji vlada zahteva v ta namen, je majhen, ako se pomisli, da se imajo vršiti petletne priprave.

Posl. Mauthner bi bil želel, da vlada zahteva v napominani namen večji nego pričujoči

LISTEK.

Raiffeisenove posojilnice.

(Govoril vikar gospod Jan. Hladnik na shodu v Vipavi dne 18. oktobra t. l.)

Spoštovani odbor katoliškega političnega društva za Vipavo mi je dal častno nalogo, da spregovorim nekaj besed o posojilnicah. Meni jako ljub gospod prijatelj govoril je na lanskem javnem shodu o ravno tej stvari, in sicer prav poljudno in vsestransko, toda dobra stvar ni nikoli preveč priporočevana, nikoli dovolj pojasnena, zato je ne bode odveč, ako tudi jaz danes tisto reč obravnavam.

Posojilnice so se po Slovenskem začele že po 70 letih ustanavljati. Prva je bila v Ljutomeru na Štajerskem ustanovljena leta 1871, druga je bila ustanovljena leta 1872 pri Sv. Jakobu v Rožni dolini na Koroškem.

Na Kranjskem ste najstarejši v Ljubljani in v Metliki, ustanovljeni leta 1876.

Korist teh posojilnic so kmalu spoznali in do leta 1894 je bilo ustanovljenih že blizo 90 posojilnic po raznih pokrajinah, koder prebivajo Slovenci. Koncem leta 1894, leta 1895 in letošnje leto se je pa ustanovilo posebno veliko, čez 20 posojilnic na Kranjskem, ki se posebno razlikujejo od onih, ki so

bile poprej ustanovljene. Novejše posojilnice se infenujejo Raiffeisenove, ker se držé načel, po katerih je ustanavljal posojilnice neki Raiffeisen, ki je bil leta 1847 — 1850 župan v Flammersfeldu ob Renu na Nemškem.

Ker so bile leta 1847 — 1848 v tistih krajih slabe letine, so kmetovalci prišli v velike zadrege. Kedar so pa slabe letine, se morajo kmetovalci, ki navadno denarja nimajo na ostajanje, zadolžiti. Dobé se povsod usmiljeni ljudje, ki so pripravljeni, nesrečo bližnjega si v svoj dobiček obrniti. Tako so tudi po onih krajih oderuhi razprostrali svoje mreže ter s tem, da so posojevali potrebnim denarja na visoke obresti, mnogo dobili v svoje kremleje. Raiffeisen so se ljudje smilili. Toda kako pomagati? Sam ni imel denarja. Hotel je, naj bi si sami pomagali, ravna se po geslu: „Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal!“ Mislil si je, ako vsi v občini zastavimo svoja posestva, bomo lahko od bogatinov dobili denar za ne posebno visoke obresti in ta denar se potem razposodi med potrebne.

Osoval je leta 1849 posojilnico in posojeval denar, katerega je dobil od bogatinov, za kolikor mogoče nizke obresti. Ljudje so si kmalu opomogli in v kratkem so izginili iz dotičnega kraja vsi oderuhi. Sosedne občine so videle, kako posojilnica v

Flammersfeldu vspešno deluje, zato so kmalu vsaka za-se osnovala take posojilnice. Hitro se je ta naprava razširila.

Leta 1894 je bilo že 1416 taci posojilnic samo na Nemškem. Tudi v naši državi v Avstriji je ustanovljeno po Niže-Avstrijskem 268, po Tirolskem, po Štajerskem, po Solnograškem pa že več sto posojilnic, katere se držé tistih načel, po katerih je osnoval Raiffeisen svojo prvo posojilnico.

Sedanji čas velja bolj ko kedaj pregovor: Denar je sveta vlada. Brez denarja ni mogoče nič dobiti, nič začeti. Sin prevzame posestvo po svojem očetu. Dobil je zemljišče, živino, denarja pa težko kaj. Treba je plačati prepisnino. Ako se bogato oženi in če ženino doto koj dobi, si lahko pomaga. Toda bogate neveste so redke. Ako za katero zvedó, si snubači iz deveterih vasi kar vrata podajajo. Največkrat si je treba pri taki priliki vrediti. Na zemljišče proti vknjižbi se dobi takoj denar. Toda radi par stotakov, katere upa v jednom letu vrniti, si zemljiško knjigo umazati in napraviti troške za vknjižbo in za izbris, to mu je težko.

V dveh ali treh letih si upa že toliko prigospodariti, da bo lahko vrnil posojilo. Pri sosedu posojila iskati mu je težko, ker se mu zdi, da je potem od njega odvisen, ako mu je kaj dolžan. Očital mu bode vsak kozarec vina, češ, meni naj bi

znesek. Posebno pa ga skrbi, da ne bi vlada od dovoljenega kredita konečno še kaj prihranila, kakor se je zgodilo l. 1878, ampak kredit naj se na praktičen način popolnoma porabi.

Trgovinski minister baron Glanz povdarja, da splošne finančne razmere niso dopuščale, da bi se v obravnavano svrhu zahteval večji kredit. Minister pričakuje, da bode naša obrt in naš eksport kljub skromnim denarnim sredstvom pridobil si na razstavi praktičnih uspehov. Kar se tiče porazdelitve kredita na posamezne resore, pravi minister, da besedilo postavnega načrta temu ne nasprotuje. Tudi železniško ministerstvo se razstave more udeležiti. V tem oziru naj stopi železniški minister vzlasti s privatnimi železnicami v dogovor.

Debate udeležita se še posl. Szecepanowski in dr. Fux, katera tudi predlogo priporočata v sprejem.

Poročevalec dr. Hallwich se strinja s posl. Mauthnerjem v tem oziru, da je zahtevani kredit nekoliko pičel z ozirom na nameravani veliki namen razstave. Sedanja razdelitev kredita po posamičnih resorih je samo provizorična. Posebno bi bilo želeto, da bi se razstave udeležilo tudi železniško ministerstvo. Ako bi izključili svojo obrt od svetovne razstave l. 1900, izključili bi jo hkrati od svetovnega semnišča sploh.

Predloga se na to sprejme neizpremenjena in poslanec dr. Hallwich izvoli se za poročevalca v zbornici.

Nato se po referatu posl. dr. Fux-a sprejme dodatni kredit trgovinskemu ministerstvu za nakup hiše za merosodni urad v Brnu.

Posl. baron Morsey poroča zatem o poglavju „gozdarstvo in državna posestva“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. novembra.

Carinsko-trgovinska zveza in dunajski židovski liberalci. Minulo sredo zvečer so priredili trije najmočnejši kolovodje dunajske židovsko-liberalne klike volilec prvega okraja neko zborovanje. Ti trije krivonosni magnatje, namreč Noske, Wrabetz in Exner, so se z ostalimi tovariši vred najprej zahvalili volilec za izkazano zaupanje, potem pa vsak po svoje jeli pojasnovati sedanji politični položaj. Dasiravno se da o tej točki mnogo govoriti, vendar se zdi vsakomur, kdor prebira posamezne govore imenovanih junakov, da bi ne bili mogli ničesar povedati, ko bi se ne bila vršila v minulih dneh v državnem zboru ona znamenita razprava o predlogu združenih antisemitov glede carinsko-trgovinske zveze z Ogersko. Za nas najvažnejša oseba je znani vodja Noske. To v zadnjem času od vseh zapuščeno revše je v daljšem govoru britko tožilo, da samo ne bo moglo nadalje tirati skoro popolno razdejanega liberalnega voza. Žid Noske je zlit najprej vso svojo jezo nad antisemiti, ki znajo še celo njegove najožje somišljenike tako očarati, da ga vsi zapuste v odločilnem trenutku. Potem je padel, čudom se moramo čuditi, po zje-

dinjeni nemški levici, ker gre z vlado čez drn in in strn ter ji dovoli vse, karkoli zahteva. Konečno se spravi nad vlado, ki še sedaj noče spoznati v klerikalcih onega „zmaja“, ki preti pognati iz Avstrije zadnjega Abrahamoviča. Omenja katoliškega shoda v Solnogradu, kompromisov povodom zadnjih volitev in zadnje debate v zbornici. Najbolj ga pa peče, da se v kljub takim krivicam, ki se gode židovskim liberalcem to- in onostran Litave, nihče ne gane, da bi ustavil pogubonosni tok. V očigled zelo neprijetnih razmer izjavi Noske konečno, da ga je strah samemu tavati po tmini in se vsled tega raje odtegne nevhvaležnemu političnemu delovanju. Srečno pot! — Govori ostalih korifej so bili vsi več ali manj podobni navedenemu govoru. H koncu se je stavila neka resolucija, za katero se je pa le s težavo našla potrebna večina, ker ji je nasprotovala velika večina navzočih socijalnih politikov.

Poljski klub in sedanja železniška uprava sta si prišla precej navskriž. V zadnji klubovi seji, ko se je vršila razprava o proračunu za železniško ministerstvo, so razni poslanci dajali duška občni nezadovoljnosti nad železniško upravo. Posl. Skarszeveski je zahteval, da mora klub delati na to, da se kmalu zgradi železnica Chambovka-Zakopano, vitez Kozlovski se je pritoževal nad povišanjem vozniških cen za les, živino in žito ter omenjal, da se rusko žito mnogo ceneje prodaja v Galiciji, ko domače; posl. Sokolovski se je hudoval nad severno železnico, ki popolno prezira poljščino, kajti niti eden prevodnik ni več poljskega jezika. Take in jednake pritožbe so se čule tudi še iz ust ostalih klubovih članov, mej temi tudi posl. Rutovskega, ki se je pritoževal, da dostavlja uprava nezadostno število voz ter da se pri nameščenju službenega osebja premalo ozira na Poljake. Konečno se je sklenilo, da postopa poljski klub v tem smislu povodom razprave o proračunu za železniško ministerstvo. — Iz navedenega je razvidno, da so Poljaki zelo nezadovoljni s sedanjim železniškim ministrom in si baje žele na to mesto sedanjega domobranskega ministra grofa Welsersheimba, v resnici pa hrepeni najbrže jeden iz njihove srede po tej dobro dotirani časti.

Hrvatski deželni zbor ima danes prvo meritorno sejo v tem zasedanju. Poleg proračuna reši deželni zbor konkurenčni red v zvezi z zakonom glede razdiranja pri kupčijah, nadalje notarijski red in sanitetni zakon. Govori se tudi, da predloži vlada izvanreden proračun. V današnji seji se je izvršila tudi volitev v drž. zbor ogerski, katere uspeh pa še ni objavljen.

V Španiji, posebno pa v Madridu vlada te dni nepopisna radost, ker se je vladi in vsem njej prijaznim krogom spolnila vroča želja. V teku dveh dnij je podpisalo prebivalstvo nad 500 milijonov peset. Za to velikansko posojilo so delali z malo izjemami skoro vsi slojevi španskega prebivalstva; pri vsaki priliki se je priporočala prebivalstvu ta nujna potreba. Uspeh je res velikanski, ako se pomisli, koliko je morala dežela že žrtvovati za nesrečno vojsko na Kubi in v zadnjem času na Fili-

pinih. Posebno vesel je tega dogodka finančni minister, ki je izjavil, da bi bil odložil svojo čast, ako bi mu bilo izpodletelo nameravano posojilo. — In vendar ni še popolno gotovo, da bi se s to svoto rešila čast Španije. Pokrili se bodo komaj sedanji stroški. Španija ima sicer precej večje število vojakov, kakor je vstavev na otoku, in jih vlada še v kratkem času pošlje kakih 10.000 mož, vendar se jim dosedaj še ni posrečila nobena posebna znamenita akcija.

Turške finančne razmere so z vsakim mesecem, da z vsakim tednom v slabšem stanju. Sedanja stopinja revščine v sultanovih državnih blagajnah pa presega vse meje in se sedanji čas prav lahko primerja z onim za vladanja Abdul Aziza. Tudi najzadnji poskus, s katerim se je nameravalo prestovoljno posojilo od raznih turških in inozemskih kapitalistov, katero bi se porabilo za preosnovanje armade, se je izjalovil, kajti naberačilo se je komaj dva milijona, kar pomeni toliko, ko kaplja na razbeljeno železo. Pomoč ji more donesti v takem položaju le cela Evropa, kar pa Turčijo ne nadaja s posebno radostjo, ker dobro vé, da je potem prisiljena ugrizniti v kisló jabolko finančne kontrole. Vendar pa so se v zadnjem času turški državniki kolikor toliko sprijaznili s to mislijo, ker vedó, da drugače ne gre. Vsled tega je vlada sklenila, da objavi imenik dosedanjih mož, ki so podpisali akcije za nameravano posojilo. Mej temi se nahajajo vsi ministri z velikim vezirjem na čelu, ki je votiral 500 funtov, dalje Seik-ul Islam s 400 funti. Podpisani so baje tudi trije kristijani. Ker se nahaja vlada v taki denarni zadregi, ne more tudi vzdrževati vsake vojaštva, in brzojav nam že poroča, da je odslovljenih približno polovica vojakov. Evropi se ponuja sedaj ugodna prilika za konečno rešitev turškega vprašanja, samo paziti je treba, da se ne vtihotapi, kakor po navadi, preveč židov v to zadevo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. novembra.

(Umrl) je danes dne 19. novembra v Velikem Gabru pri Št. Vidu na Dolenjskem vpokojeni župnik veleč. gospod Janez Stamecar, previden s sv. zakramenti. Pogreb je v soboto ob 9. uri dopoldne v Vel. Gabru. Bog daj blagemu pokojniku večni mir in pokoj!

(Slovensko gledališče.) Včerajšnja opera „Rigoletto“ zadostila je vsem zahtevam, kolikor se jih more staviti do provincijalnih gledališč, in — še več. V proslavo godu Nje Veličanstva cesarice svečano razsvetljena hiša je bila do cela razprodana. Ako je občinstvo že po časnikarskih poročilih od te predstave mnogo pričakovalo, priznati moramo, da je predstava sama v marsikaterem oziru naravnost presenetila. Posebnega priznanja zasluži izborni, od omamljajoče, žensko-nežne miline do prekipevajoče moške visočine se dvigajoči tenor g. Raškoviča, kateri njegovemu gledališkemu glasu dela vso čast. Pohvalno omenjati nam je tudi vseskozi spretnega nastopanja g. Nollija, kateri je z izredno umnostjo

poprej plačal. Dostikrat pa tudi sosed posoditi ne more. Kako dobro bode torej, ako bode mladi gospodar lahko pomoč dobil pri posojilnici.

Načelstvo, dasiravno zahteva poroka radi večje varnosti, vendar ne dovoljuje posojila, ako vidi, da dotični nikakor ni zanesljiv, da je zapravljevec, da je pijanec, da je slab gospodar, da je črez in črez zadolžen in naj bi pripeljal tudi najboljšega poroka. Kajti porok, ki iz krščanskega usmiljenja to dobroto naredi, da je pripravljen, ko bi le drugače ne bilo, izposojeno svoto posojilnici vrniti iz svojega, se mora kolikor mogoče varovati. Kajti vzemimo slučaj, da bi porok moral plačati, bode nejevoljen na posojilnico, bode zabavljaj črez načelstvo, bode vsakemu prigovarjal, da naj ne bode nobenemu za poroka, tako da bode najbolj poštenemu le težko poroka dobiti.

Posojilnica je pa tudi hranilnica. Nekdo proda v jeseni par volov. Do pomladi ne misli drugih kupiti. Ali proda se nekaj sedov vina. Doma denar hraniti ni varno, saj vemo, da je okrogel in rad odteče, le prerado se zgodi, da izgine kot kafa. Lahko tudi pride tat in ga ukrade. Hiša pogori in ž njo denar, ako ga ni mogoče rešiti. Ako pa pri- nesese svoje stotake v posojilnico, jih bode pomladi lahko z obrestmi nazaj dobil. Pri posojilnici se ni bati ne tatov ne ognja, kajti denar se hrani, ko-

likor ga ravno potreba, v železni blagajni, ki je vsa železna, katere ne odpre noben ponarejen ključ, katera je tudi toliko težka, da je tatovi odnesti ne morejo.

Vaši hlapci dajo marsikak krajcar preveč za pijačo, dekle za nepotrebno obleko, otroci za sladkarijo. Dokler imajo svoje denarje doma, jih vedno motijo skušnjave, naj kupi to ali ono. Ako bi pa nesel svoj zaslužek v posojilnico, si bode polagoma nabral precejšno svoto, katera mu bode, če ne prej pa v starosti prav prišla.

Res je, da lahko denar vzame iz posojilnice, kedar hoče, toda nekoliko ga je sram brez pravega vzroka teči k posojilnici, pa ostane vloga nedotaknjena. Skušnja tudi uči, da človek, ako je jedenkrat kaj vložil v hranilnico, dobi veselje do tega in ne bode preteklo leto, bode uže zopet kaj prinesel spraviti, kakor pravijo.

Poznam 11 letnega dečka, ki je v 1½ letu prinesel uže 14 gld. shraniti. Nabral je denar deloma od daril deloma za prodane rože, jagode, korenine itd. Saj je dandanašnji v vsakem grmu zaklad zakopan. Za vse se dobi kupec. Kolikega pomena bode, ako se ljudje varčnosti navadijo, saj je znano, da sedanje bede je mnogo kriva zapravljenost v jedi, v pijači, v obleki. Seveda ni zapravljenost jedini vzrok sedajne bede, toda jeden izmed vzrokov. Toliko je

gotovo, ko bi bili ljudje bolj varčni v mladosti, bi ne bilo tolikanj stradanja v starosti, ko bi se v zdravih dneh djal kak krajcar na stran, bi ne bilo tolikega pomanjkanja v bolezni. Zrno do zrno pogaja, kamen do kamena palača velja tudi tukaj.

Gotovo pa je, da v krajih, kjer so posestva jako zadolžena, kjer imajo posli in delavci majhno plačilo, koder so letine navadno slabe, ne bodo mogli domačini toliko privarčevati in prinesiti v posojilnico, kolikor bodo potrebovali posestniki posojil, da bodo mogli svoje gospodarstvo voditi. Posojilnica bode morala iskati denarja drugod. Denarja je po svetu veliko, toda majhno je število tistih, ki ga imajo mnogo. Preveč ga, to je čudno, tako nihče nima. Nekdo je preračunal l. 1892, da je po vsem svetu 18.700 milijonov zlata, 15.000 milijonov srebra, 19.100 milijonov papirnatega denarja, toraj skupaj 52.800 milijonov v frankih. Od tega denarja ima pa samo 12 mož 6.000 milijonov, izmed teh je najbolj bogat neki Amerikanec Jay Gould, ki šteje 1.375 milijonov frankov. 700 je bogatinov, kateri nimajo več kot 100 milijonov in ne manj kot 25 milijonov frankov. Teh 700 ima denarja 35.000 milijonov, toraj 712 mož ima 41.000 milijonov ali 41 milijard, toraj na vse druge ljudi se razdeli samo 11.000 milijonov, ne glede na to, da je tudi med temi še mnogo milijonarjev. (Dalje sledi.)

in sem ter tam prav mojstersko proizvajal težavno ulogo dvorskega norca in smrtno užaljenega, po maščevanju hrepenečega očeta. Tudi gđ. Ševčikova je iz svoje jako težavne vloge napravila vse, kar se je moglo iz nje narediti. Posebno dovršen je bil duet, koji je v prvem dejanju pela z g. Raškovićem. Istotako pohvalno izraziti se nam je o ostalih pevcih in pevkinjah, vzlasti še o g. Fedyczowskem in Kronoviču in gđ. Vetrovi. Po večerajšem vspehu smemo tedaj pričakovati, da bode opera „Rigoletto“ tudi jutri in še večkrat prav dobro uspevala in tako vsaj gmotno paralizovala hladnoto, s koje se čestokrat vsprejemajo — domače, izvirne igre. — Z ozirom na željo, izraženo z mnogih strani, se je začetek jutrajnji predstavi določil na 8. uro.

(Novi šentjakijski stolp) so sinoči do vrha dozidali. Zidarska dela so se s tem končala in pridni delavci so dobili navadni „likof“. Prihodnjo spomlad dobi stolp streho, ki bode skoraj ravno tako visoka kot sedaj dovršeni zid.

(Iz Senožec.) V „Slov. Narodu“ od 14. t. m. napada neki g. drd. Starec mej drugimi osebami tudi mene brez vsakoterega od moje strani mu danega povoda; boljše rečeno: bi me rad napadal, a mu manjka tvarine. Jaz gosp. doktoranda ne poznam, i on mene ne, akoravno trdi, da sem temnega obraza; jaz le toliko vem, da so, nejevoljno mrmraje, poslušalci mej zborovanjem volilnega shoda v Št. Petru, dne 8. t. m. trdili, da je neki pisar iz Postojine tisti, ki je ostentativno povdarjal, da bi se ne smel volilni shod pričeti prej, dokler ni dospel zamujeni ljubljanski poštni vlak v Št. Peter in z istim on, drd. Starec in njegovi somišljeniki na aborovanje. Ker pa je bil ta volilni shod pri c. kr. okr. glavarstvu za 3/4. uro popoldne naznanjen, katero je i to naznanilo pravočasno na znanje vzelo, in ker je bil ta volilni shod le volilem notranjske kmetske volilne skupine namenjen, se je gosp. drd. Starec s svojo zahtevo prav temeljito blamiral. G. drd. Starec bi bil prav rad v imenovanem članku „Slov. Naroda“ i neko, mene zadevajočo stvar v roke vzel, ter me sumničil, a jasno je iz njegove pisave, da tava okolu taiste, kakor maček okolu vrele kaše, ker pošilja čitatelje „Slov. Naroda“ k gostilničarju Mušiču v Senožec na informacijo, kako da se mora cerkveno premoženje oskrbovati; opiraje to svoje navodilo na sv. Urha in št. 953, kateri visum gostilničar Mušič slehernemu natanko razloži. — Stvar, okolu katere se drd. Starec in gostilničar Mušič sučeta, je za njiju oba popolno nejasna, a bila je že v istem stadiju, da so se svoječasno c. kr. finančna prokuratura, c. kr. okr. sodišče in knezoškofijski ordinarijat z njo bavili; glodali so na nji i senožeški že mrtvi in še živi nemčurski glodači, ti zadnji s slabim namenom proti meni, a konečno se je vsa stvar zakonitim potom izvršila v moje popolno zadoščenje; ta zadeva je pa že tako zastarana, da tistikrat, ko so se imenovani z njo bavili, ni g. drd. Starec gotovo še hlač nosil. Jaz si moram z ozirom na vse to nehoté misliti, da, ko bo g. drd. Starec samostojni advekat postal in bo od svojih klientov tako natančnih informacij dobival o pravnih zadevah, kakor od gostilničarja Mušiča, in ako bo potem pred sodišči za svoje stranke tako temeljito in zakonito nastopal, kakor je to pri volilnem shodu v Št. Petru dokazal, naj mi verjame, da bo gotovo z vsako pravdo pogorel.

Josip Zelen,
dež. poslanec.

(Z Bleda). 20. novembra: Od leta do leta prihaja po leti več tujcev v naš divni Bled. Vsakdo občuduje lepoto našega kraja ter se z veseljem pomudi pri nas, dokler le more. Najbolj dopade vsacemu, tujcu ko domačinu, prijazen otok z lepo cerkvico sredi jezera. Od Petrana, najpripravnjšega kraja, se pripelješ v kacin 10 minutah na otok in po 99 stopnjicah doseješ v ličen hram božji, posvečen Materi Božji. Nenavaden vtis naredi ná-te to lepo Marijino svetišče. Z nekako lahkoto počastiš blaženo Devico ter pozvoniš sredi cerkve z malim zvoncem, o katerem ti ljudska govornica vé povedati, da ti spolni vse želje, ki jih gojiš v svojem srcu med zvonjenjem. Ublažen se nerad ločiš od svetega kraja. Ni čuda, da je bila tukaj nekdaš sloveča Marijina božja pot. A dandanes ne prihaja več toliko

romarjev semkaj. Le štirikrat na leto so večji romarski shodi. Vzrok temu je največ to, ker ni več tu stalnega duhovnika, ki bi ob vsakem času mogel postreči božjepotnikom. Močno bi se gotovo povzdignila naša božja pot, ko bi se nam spolnila dolgoletna želja, da bi dobili zopet stalnega duhovnika vsaj v poletnem času na otok. Dal Bog, da bi se to kmalu zgodilo ter tako oživila stara božja pot Marijina v raju kranjske dežele.

(Darovi.) C. g. Val. Skul, vpok. župnik v Št. Jurji pri Kranju za gimnazijsko kapelo v Kranji 1 gld., za kruhe sv. Antona 1 gld., za cerkev sv. Jožefa v Prijedoru 2 gld. — G. Avg. Sinkovec za novoustanovljeno Leonovo družbo 50 gld. in 10 gld. za Jeranovo dijaško mizo. — C. g. I. Tavčar, župnik v Lešah, namestu venca na grob pokojnega gosp. Paukerja 10 gld. za dobre namene.

(Zahvala.) Za tukajšnje pogorelee mi je še poslalo slavno mestno županstvo v Radovljici 30 kron; darovali so p. n. gg.: Boblek 10 kron, Rudesch in Hudovernig po 4 krone, Dralka, Hamerlic, Pretnar, Sittig po 2 kroni, Golmajer in Kosmač po 1 krono, Keršič, Bogataj in P. po 60 kr.; slavna prva žebljarska zadruga v Kropi je dala 35 kilogramov kovanih žeblov. — Blagim darovalcem izrekam hvaležnim srcem: Bog povrni! — Bohinjska Bela dne 19. nov. 1896. Janez Kačar, župnik.

(Nesreča.) Delavčeva žena Terezija Regovec iz Loke pri Mungšu pustila je svoja dva otroka v starosti 2 in 3 let sama doma v postelji z omrežjem zavarovani in odšla po opravkih v sosedno vas. Ko je čez nekaj časa prišla domu, bil je starejši otrok mrtev. Otrok je bil glavo vtaknil skozi omrežje in se na ta način zadušil.

(Razpis častnih nagrad.) Vedno glasneje se v novjšem času po javnih glasilih in v literarnih krogih izraža želja, naj bi Matica močnejše gojila v svojih društvenih knjigah leposlovje. Da tej želji ustreže ter pospeši razvoj slovenske pripovedne književnosti, razpisuje odbor „Slovenske Matice“ iznova po določenih „Jurčič - Tomšičeve ustanove“ 200 gld. častne nagrade izvirni povesti slovenski, obsežajoči najmanj deset tiskovnih pol. Ko bi pa ne došla nobena takšna povest, razpisujeta se zajedno tudi dve častni nagradi po 100 gld. dvema izvirnima povestima, obsežajočima najmanj po pet tiskovnih pol, oziroma dvema daljšima epičnima pesmima, ali pa jedni povesti in jedni daljši epični pesmi. Spisi, ki se poganjajo za častno nagrado, morajo biti takšni, da po obliki in vsebini ustrezajo umetniškimi zakonom pripovedne književnosti v obče, poleg tega pa še književnim namenom „Slovenske Matice“ posebej. Pisatelji, katerim se prisodijo častne nagrade, prejmo vrhu tega za svoja dela še navadne pisateljske nagrade, katere plačuje „Slovenska Matica“ vsled § 12. svojega opravičnega reda po 25—40 gld. za tiskovno polo. Rokopise je pošiljati odboru „Slovenske Matice“ do 1. oktobra 1897. leta. Ker hoče odbor s tem razpisom ustreči veliki večini Matičnih udov ter jim v roke podati lepo zabavno knjigo, pričakuje, da se slovenski pripovedni pisatelji — zlasti priznani slovenski pripovedniki — primerno odzovejo njegovemu pozivu. — V Ljubljani, dne 15. novembra 1896. — Fr. Levec, predsednik. E. Lah, tajnik.

(Proštom stolnega kapitelja v Trstu) je imenovan dosedanji prošt v Kopru dr. Franc vitez Petronio.

(Štajerski slovenski poslanci,) državni in deželni, bodo imeli, kakor poroča „Slov. Gospodar“, koncem meseca novembra skupno posvetovanje o pogojih, pod katerimi zopet vstopijo v dež. zbor.

(Nemško šolo v Pekrah) sta doslej podpirala dr. Otmar Reiser in nemški „šulverein“. Ker pa sta ta dva „dobrotnika“ odrekla nadaljno podporo, zahteva dež. šol. svet, naj šolo vzdržuje slovenska občina. Tej zahtevi je tudi pritrdilo naučno ministerstvo, zato se je občina pritožila na upravno sodišče, ki bode razsojalo o tej pritožbi dne 27. novembra.

(Cena hmelju) v Savinjski dolini vedno pada; sedaj se že težko proda kilo za 25 kr. Hmeljarji naj bi se združili v zadrugo, ki bi laglje poiskala boljši trg, nego posamezniki.

(V Mariboru) so se od 2. do 12. t. m. vršili izpiti za učiteljsko usposobljenost; oglasilo se je 28 kandidatov in kandidatinj. Jeden kandidat je usposobljen za meščanske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom, dve kandidatini za francoščino, jedna za angleščino; za ljudsko šolo je usposobljenih 22, jeden ni usposobljen, jeden je odstopil.

(Fzm. baron Šokčević,) ki je v ponedeljek umrl na Dunaju v 85 letu svoje starosti, se je porodil revni vojaški družini v Vinkovcih ter bil z 38. letom že general. Baron Šokčević je bil veren učenec slavnega bana in generala Jelačića, udan svojemu vladarju, a tudi domovini hrvatski. Bil je zadnji zgodovinski hrvatski ban, ki je v jedni osebi združeval tudi vojno poveljništvo v trojedini kraljevini, in to v jako težavnem položaju, ko so bile zveze z Ogersko pretrgane in razmere do skupne države neurejene. Šokčević je pustil brez pritiska in bajnetov, da narod prosto voli svoje zastopnike, ki naj izreko „želje in nazore“ kraljevine. Od l. 1862 do 1867 se je v saboru proti njemu pričela borba radi tega, ker je težil preveč na Dunaj, Hrvatje pa niso hoteli ni v Beč ni v Pešto. Vender pa mu danes noben Hrvat in noben Slovan ne odreka časti, koja si je stekel rajnki za hrvaško stvar.

(Izraelit.) Ferdinand Alfred Geyer, pekovski mojster v Pekovski Vasi, je bil minulo soboto v Poličanah krščen. Pred dvema letoma je pristopila h katoliški cerkvi njegova starejša sestra.

(Iz poštne hranilnice.) Vodstvo imenovanega zavoda je te dni razposlalo okrožnico z računom za mesec oktober. Za naš list je ista dospela v četrtek. V minolem mesecu se je po državi vložilo 1.231.967 krat skupaj za 154.633.145 gld., od tega po nabi-ralnicah na Štajarskem 61.935krat za 5.379.384 gld., po Koroškem 18.344 krat za 1.671.920 gold., na Kranjskem 15.573 krat za 1.337.340 gold., po Primorji 22.415krat za 2.522.232 gold., po Dalmaciji 7.697krat za 678.974 gld. A vrnili so 321.409krat v skupnem znesku za 154.292.408 gld., od tega po naših krajih pride na Štajarsko 9.228krat za 2.474.879 gold., na Koroško 2.495krat za 460.748 gold., na Kranjsko 1.625krat za 413.416 gld., na Primorsko (Istra-Gorica-Gradiška-Trst) 4.895krat za 1.461.619 gld. Od dne 12. jan. 1883, ko je zavod začel poslovati, pa do konca letošnjega okt. se je 97.823.647 krat vložilo za 11.554.106.409 gld. 23 kr., izvzelo pa 26.651.330krat za 11.446.405.313 gld. 25 kr., tako je v blagajnici preostalo čistih 107.701.095 gld. 98 kr. V prometu se nahaja 12.138 knjižic-rentovnic v vrednosti za 25.497.940 gold., potem 1.167.214 vložnih in 30.395 čekovnih knjižic. Med povračili nahaja se tudi znesek za 31.065.285 gold., za kar je urad vložnikom na željo kupil in odposlal vrednostnih papirjev. Število vložnikov je naraslo za 4196 oseb v varčevalnem, za 183 v čekovnem, za 151 pa v nakazničnem (clearing) prometu. Ob svojo knjižico je prišlo 113 vložnikov, po naših krajih je knjižico z besedilom slovenskim zgubil po jeden lastnik v Trstu, v Bolcu, v Ajdovščini, prva velja 6 gld., druga 300 gld., tretja 55 gld. 77 kr.; pravico do nove knjižice je dobil vložnik prvi dne 14. t. m., drugi dne 5., tretji dne 3. novembra. Celovec dobil je novo pošto, po številu peto. V ne-uradnem delu okrožnice najdeš podatke o poštni hranilnici na Ogrskem, Francoskem, Taljanskem, Nizozemskem, Švedskem.

Društva.

(Vspored koncerta,) katerega priredi čitalnica v Brežicah dne 22. novembra 1896: 1. P. H. Sattner: „Opomin k petju“, mešani zbor. 2. Fr. Schubert: Psalm 22. za klavir in harmonij. 3. H. Volarič: „Gospodov dan“, mešani zbor. 4. A. Huber: „Rožica“, seljanka za dvoje ceter. 5. Fr. Vilhar: „Mornar“, bariton-solo s spremljevanjem harmonija. 6. P. H. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, moški četverospjev. 7. Potpourri slovenskih napevov za harmonij. 8. M. Hubad: „Luna sije“ in „Škrjanček poje“, mešana zbor. 9. R. Bargarelli: „Nazaj v planinski raj“, tenor solo s spremljevanjem glasovira. 10. Ivan pl. Zajc: „Lastavicam“, za citre in harmonij. 11. A. Foeister: „Pobratimija“, moški zbor z bariton-solo. 12. H. Volarič: „Slovan na dan“, mešani zbor, sopran- in alt-solo. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
raznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz,
Nr. 11. Parterre

(Odbor akad. tehn. društva „Tri-glav“) javlja, da se je v zboru z dne 11. t. m. novovoljeni odbor tako-le sestavil: stud. iur. Matevž Senčar, predsednik; stud. iur. Martin Spindler, podpredsednik; stud. med. Živko Lapajne, tajnik; stud. iur. Slavko Krmavnar, blagajnik; stud. phil. Ivan Arneje, knjižničar; stud. med. Guido Pregl, gospodar; stud. med. Edvard Bretl, odb. namestnik.

Telegrami.

Dunaj, 20. novembra. Presvetli cesar je vsprejel včeraj zapisisego novoimenovanega grško-vzhodnega nadškofa in metropolita v Sarajevu, Nikolaja Mandiča.

Lino, 20. novembra. Deželni poslanec dr. Beurle je sklical učiteljski shod, katerega se je udeležilo kakih 1400 oseb. Konečno se je sklenila resolucija, v kateri se z vso silo ustavlja „klerikalnim“ zahtevam glede novodobne šole.

Semlin, 20. novembra. Mej groznim viharjem se je razbila velika ladija, v kateri je bilo naložene 3600 met. stotov pšenice.

Sarajevo, 20. novembra. Presvetli cesar je podaril poplavlencem ob porečju Drine 10.000 gld.

Sredeo, 20. novembra. Vladni list „Mir“ najodločneje zavrača vest nekaterih ruskih listov, češ da se princ Boris udeležuje katoliške božje službe, in zatrjuje, da se princ vzgojuje strogo v pravoslavni veri.

Pariz, 20. novembra. V senatu je predložila vlada v poslanski zbornici vsprejeti načrt glede spremembe volilnega reda za senatsko zbornico. Jeden senatorjev je zahteval, naj se prizna tej predlogi nujnost, kar je pa senat z 212 proti 12 glasovom odklonil.

St. Gallen, 20. novembra. Postavodajalni zastop je z 79 proti 62 glasovom sklenil, da se uvede splošno sežiganje mrličev.

Carigrad, 20. novembra. Poslaniki so vložili ugovor proti imenovanju dveh turških

delegatov v krečansko pravosodno komisijo, ker sta na slabem glasu. Komisija odpotuje na Kreto prihodnji teden.

Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke; izvrstnega okusa in preizkušenega učinka je **železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)** priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4-50. (122 50—39) 2

Umrli so:

18. novembra. Jera Accetto, zidarja vdova, 70 let, Trnovski pristan 14, vodenica.

19. novembra. Anton Jakopin, klavčev sin, 11¹/₂ leta, Krakovske ulice 27, srčna hiba.

Viharalnici:

18. novembra. Ursula Erzin, uradnega sluga vdova, 80 let, kap.

Tujci.

17. novembra.

Pri **Stonu**: Stare iz Mengša. — Lustig, Kohn, Kuhn, Wietz, Goldhammer z Dunaja. — Mayer z Reke. — Stier in Reichel iz Celovca. — Kiss iz Budimpešte. — Lorenzutti, Sennentino, Parich iz Trsta. — Miklavčič iz Litiče. — Kniely iz Gradca. — Kellner iz Toplice.

Pri **Maliču**: Ascher, Schubert, Baecolich, Paterniehl z Dunaja. — Gutmansthal iz Vitanja. — Paulin iz Rogatca.

Pri **avstrijskem caru**: Ruch, Ruech iz Kostanjevice. — Senk iz Silveregg-a. — Perne iz Tržiča.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
19	9. zvečer	735.2	1.3	sl. jvzh.	jasno	
20	7. zjutraj	735.5	-0.2	sr. sszh.	megla	0.0
	2. popol.	736.4	1.4	brev.	"	

Srednja večerajšnja temperatura 3.4°, za 0.6° nad normalom.

Zahvala

763 1-1

g. Mateju Oblak-u, urarju na Vrhniki, za naravo nove turnske ure v Tirni (tara Sv. Gora), za izvrstno delo ter ga vsem najtopleje priporočava.

Ivan Citar, Ivan Poznajšek,
ključarja.

Prodaja materiala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljubljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi material,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd. na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62—45

Dominik Demetz

podobar in izdelovatelj oltarjev

St. Ulrich, Gröden (Tirolsko)



se priporoča čistiti duhovščini za napravo:

kipov, svetnikov, križev, božjih grobov, reliefov, križevih potov, oltarjev, prižnic, spovednic, krstnih kamnov itd.

v vsakršnem slogu in lesu s finim barvanjem in pozlačenjem pod skromnimi in realnimi pogoji.

Za res umetniško izvršitev dajem **popolno poročilo.**

Ilustrovani ceniki in proračuni na zahtevo brezplačno in franco.

Spričalo!

Jemljem si čast, v imenu tukajšnjega samostana Vam izreči popolno zadovoljstvo z lepim kipom sv. Frančiška, ki ste ga nam napravili, ter našo cerkev zelo zaljuba.

685 12—3

V Lincu, dne 6. maja 1896.

P. Klet Hirschoff O. C.,

gvardijan.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 80 kr., za dijak 50 kr.

Upravnik: **Pavel Marija Valjavec**, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, III, 31.

Najtopleje priporočam za

754 5

Miklavževa darila

svojo bogato zalogo igrac, raznega lepoticja in nagizdnega blaga. Vse po najnižjih cenah.

Fr. Stampfel

v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Koverta s firmo

in

vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“

v Ljubljani.

Št. 35.399.

Razglas.

761 3—1

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane z dne 11. novembra 1896 **razpisujejo** se pri podpisnem magistratu naslednja

službeniška mesta na novo organizovane mestne policijske straže:

1. službi dveh stražniških vodij z letno plačo 600 gld.;
2. službe desetih nadstražnikov " " " 500 "
3. službe dvajsetih stražnikov " " " 450 "

Te službe so vse stalne in dobivajo stalno nameščenim stražnikom aktivitetno doklado, ki znaša 10 % plače dotičnega plačilnega razreda.

Razpisujejo se pa tudi službe osemnajstih provizoričnih stražnikov z letno plačo 400 gld.

Prošnje za te službe je vložiti pri podpisnem magistratu

do dne 10. decembra 1896.

Prošnjo, katera mora biti pravilno kolekovana z vsemi prilogami vred, spiši prosilec sam in ji prideni izkazilo o starosti (krstni list), o trdnem zdravju, o posebni sposobnosti za službo, o znanji slovenskega in nemškega jezika v besedi in v pismu in pa o dozdanjem vedenju in službovanju, oziroma poslovanju.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 16. novembra 1896.

St. 30.049.

Dijaška ustanova.

727 3—3

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjena so

tri mesta Jernej Sallocher-jevih ustanov za dijake po 50 gld. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo dijaki ljubljanskih gimnazijev, ki so na Kranjskem rojeni in so ubogi ter pridni in pa lepega vedenja.

Prošnje z dokazili o roistvu na Kranjskem, o uboštvu, o vedenju o napredovanju v šoli vložiti je **do konca tekočega meseca** pri pristojnem šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 2. novembra 1896

Dunajska borza.

Dne 20. novembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 30 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 60 .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . 05 .
Ogerska zlata renta 4%	122 . 15 .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 25 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	938 . — .
Kreditne delnice, 160 gld.	364 . 60 .
London vista	119 . 95 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj.	58 . 82 ¹ / ₂ .
20 mark	11 . 76 .
30 frankov (napoleonidor)	9 . 53 .
Italijanski bankovci	45 . 15 .
C. kr. cekini	5 . 69 .

Dne 19. novembra.

4% državne srečke l. 1864, 250 gld.	144 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155 . — .
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 . — .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 10 .
Tisine srečke 4%, 100 gld.	136 . 50 .
Dunavske vravnave srečke 5%	130 . — .
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105 . 20 .
Posojilo goriskega mesta	112 . — .
4% kranjsko deželno posojilo	99 . 25 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 35 .
Priporočene obveznice državne železnice	222 . 25 .
južne železnice 3%	173 . 80 .
južne železnice 5%	127 . 65 .
dolenjskih železnic 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 . — .
Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	18 . — .
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 . — .
Salmove srečke, 40 gld.	69 . 75 .
St. Genois srečke, 40 gld.	71 . — .
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 . — .
Ljubljanske srečke	23 . 75 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 . 50 .
Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v.	3377 . 50 .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	425 . — .
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96 . 75 .
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61 . — .
Montanska družba avstr. plan.	84 . — .
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155 . — .
Papirnih rubljev 100	127 . 75 .

Nakup in prodaja

vse vrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vsaki svetli za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnih.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič.

Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.